

Krystyna Brzozowska

Uniwersytet Szczeciński

RETROSPEKTYWNA OCENA ZMIAN W RANKINGU NAJWIĘKSZYCH BANKÓW ŚWIATA

Streszczenie: W opracowaniu przeprowadzono analizę zmian w pierwszej dziesiątce największych banków świata według corocznie ustalanego rankingu miesięcznika „The Banker”. „The Banker” ustala miejsca w rankingu dla 1000 banków świata, biorąc za główne kryterium wielkość kapitałów własnych I kategorii. Badaniem objęto pierwsze lata kolejnych dziesięcioleci, począwszy od pierwszej klasyfikacji w 1970 r., a następnie lata 1980, 1990, 2000 i 2010. Miejsca w pierwszej dziesiątce, wprawdzie na różnych pozycjach – w zależności od sytuacji na rynku finansowo-gospodarczym, zajmowały banki amerykańskie, brytyjskie, francuskie, niemieckie oraz japońskie i chińskie. W ostatnim roku w pierwszej dziesiątce znalazł się także bank hiszpański Santander.

Słowa kluczowe: banki, ranking, suma aktywów, kapitały własne I kategorii.

1. Wstęp

Rozwój systemów finansowych doprowadził do wypracowania określonych standardów traktowanych z jednej strony jako miary odniesienia dla określonych uczestników systemu, a z drugiej strony jako syntetyczne oznaczenie pozycji, warunków, postępu w badanym czasie. Do takich standardów zaliczyć należy wzorcowe wskaźniki finansowe odnoszące się do oceny sytuacji finansowej jednostek gospodarujących, noty ratingowe w odniesieniu do oceny ryzyka, a także miejsca w cyklicznych rankingach opracowywanych według specyficznych kryteriów, takich jak np. udogodnienia dla rozwoju przedsiębiorczości, poziom innowacyjności, konkurencyjności, rozwój działalności. Uzyskanie odpowiednio wysokich pozycji w danym rankingu staje się kwestią prestiżową, a także wskazującą na siłę lub słabości objętych rankingiem podmiotów.

Sektor bankowy podlega ocenie i klasyfikacji w ujęciu globalnym, regionalnym, krajowym, pod względem rodzaju prowadzonej działalności, zyskowości itp. Jednakże najważniejszym rankingiem jest coroczna klasyfikacja 1000 banków świata dokonywana przez miesięcznik „The Banker”, który od lat jest podstawowym punktem odniesienia dla oceny pozycji określonego banku. Ranking Bankera jest opracowywany na bazie posiadanych danych dla ponad 5000 banków, dotyczących przede wszystkim wysokości kapitałów własnych I kategorii oraz 38 dodatkowych infor-

macji odnośnie do działalności, wyników finansowych, lokalizacji itp. [*The Banker Database...* 2010]. Podstawą ustalenia kolejności banków jest wysokość kapitałów własnych I kategorii na koniec badanego roku¹.

Celem artykułu jest ocena zmian zachodzących w największych bankach świata w ciągu ostatnich 40 lat pod kątem wielkości kapitałów własnych, kraju i regionu pochodzenia. Analizie poddano pierwszą dziesiątkę największych banków świata w latach 1970-2010, przyjmując do oceny klasyfikację na rok otwierający kolejne dziesięciolecie: 1970, 1980, 1990, 2000 i 2010.

2. Klasyfikacja największych banków światowych według stanu na 1970 r.

Po raz pierwszy ranking banków światowych został opracowany w 1970 r. Badaniem objęto sumę aktywów 300 banków [Timewell 2006, s. 1]. Od tego czasu zasady klasyfikacji modyfikowano, liczbę banków poddanych badaniu systematycznie zwiększono, a postęp w dziedzinie przetwarzania informacji stał się głównym sprawcą posiadania przez „The Banker” bogatej bazy danych dotyczących banków świata.

W tabeli 1 przedstawiono pozycje pierwszych 10 banków według aktywów ogółem w milionach dol., a uzupełniając także wielkość depozytów poszczególnych banków.

Tabela 1. 10 największych banków świata w 1970 r.

Lp.	Nazwa banku	Kraj	Aktywa ogółem (w mln dol.)	Depozyty ogółem (w mln dol.)
1	Bank of America Corp.	USA	22 171	25 573
2	First National City Corp.	USA	19 142	23 092
3	Chase Manhattan Corp.	USA	18 999	22 168
4	Barclays Bank Group	W. Brytania	17 508	15 137
5	Manufacturers Hanover Corp.	USA	10 445	11 965
6	JP Morgan & Co.	USA	8 986	11 448
7	National Westminster Bank	W. Brytania	9 551	10 542
8	Western Bancorp.	USA	8 704	10 517
9	Banca Nazionale del Lavoro	Włochy	8 725	10 233
10	Chemical New York Corp.	USA	7 881	9 739

Źródło: www.thebankerdatabase.com, za [Timewell 2010].

Wśród dziesiątki największych banków w 1970 r. znajdowało się aż 7 banków amerykańskich oraz 3 europejskie – 2 brytyjskie i 1 włoski. Podkreślić należy także zdecydowane „przywództwo” 3 pierwszych banków: Bank of America, First Natio-

¹ W latach 1970-1980 podstawą klasyfikacji pozycji banków była wielkość aktywów netto (1970, 1980).

nal i Chase Manhattan. Suma aktywów netto 10 notowanych banków wyniosła 127 212 mln dol., a średnia wielkość aktywów przypadająca na dany bank wyniosła 12 721 mln dol. Powyżej średniej uplasowały się 3 pierwsze banki, których łączny udział wynosił 47,4% wartości aktywów ogółem pierwszej dziesiątki banków.

W rankingu za 1970 r. uzupełniająco zostały podane wielkości depozytów poszczególnych banków o największych aktywach na koniec 1970 r. Depozyty 3 pierwszych banków plasowały się na zbliżonym poziomie (powyżej 20 mld dol.). Podobna sytuacja wystąpiła na pozycjach 5 i 6 (11-12 mld dol.), a następnie 7-9 (powyżej 10 mld dol.). Wielkość depozytów banku znajdującego się na 10 pozycji (Chemical New York Corp.) była ponad 2,5-krotnie mniejsza niż banku zajmującego 1 pozycję (Bank of America Corp.).

3. Klasyfikacja największych banków światowych w 1980 r.

Ranking największych banków w 1980 r. został ustalony według kryterium wielkości aktywów netto. W tabeli 2 przedstawiono 10 największych banków w 1980 r.

Tabela 2. 10 największych banków świata w 1980 r.

Lp.	Nazwa banku	Kraj	Aktywa netto ogółem (w mln dol.)
1	Credit Agricole	Francja	104 937
2	Bank of America Corp.	USA	103 919
3	Citicorp.	USA	102 742
4	Bank Nationale de Paris	Francja	98 859
5	Deutsche Bank	Niemcy	91 188
6	Credit Lyonnais	Francja	91 085
7	Societe General	Francja	84 914
8	Dresdner Bank	Niemcy	70 531
9	Barclays Group	W. Brytania	67 474
10	Dai-Ichi Kangyo Bank	Japonia	66 581

Źródło: www.thebankerdatabase.com, za [Timewell 2010].

W rankingu z 1980 r. zdecydowaną przewagę miały banki europejskie z 3 krajów: Francji (4 banki), Niemiec (2 banki) i Wielkiej Brytanii (1 bank). W pierwszej dziesiątce znalazły się także 2 banki amerykańskie – Bank of America Corp., który utracił pozycję lidera sprzed 10 lat, uzyskując lokatę drugą, i Citicorp na pozycji 3 oraz po raz pierwszy bank japoński – Dai-Ichi Kangyo Bank zamykający pierwszą dziesiątkę.

Podkreślenia wymaga, że w pierwszej dziesiątce rankingu w 1980 r. znalazły się tylko 2 banki z pierwszej dziesiątki w 1970 r.: Bank of America Corp. na pozycji 2 z pierwszej oraz Barclays Group na miejscu 9 z pozycji czwartej. Należałoby zwrócić uwagę, że spadek pozycji banków brytyjskich był najprawdopodobniej skutkiem

kryzysu bankowego, który miał miejsce w Wielkiej Brytanii w latach 1974-1976 [Iwanicz-Drozdowska 2002, s. 51]. W rankingu na 1970 r. znajdowały się 4 banki brytyjskie na czołowych miejscach.

Szczególną uwagę należałoby zwrócić na wielkość aktywów w porównaniu ze stanem z 1970 r. Mianowicie aktywa Bank of America Corp. zwiększyły się w ciągu 10 lat prawie pięciokrotnie z ponad 22 mld dol. w 1970 r. do blisko 104 mld dol. w 1980 r. Aktywa Barclays Group w tym samym okresie zwiększyły się prawie 5,5 razy z 12,5 mld dol. w 1970 r. do 67,5 mld dol. Natomiast aktywa całej dziesiątki największych banków zwiększyły się blisko 6-krotnie ze 127 mld dol. do 882 mld dol. Średnia wielkość aktywów wynosiła ponad 88 mld dol. i 6 banków miało aktywa na poziomie powyżej średniej.

Zmniejszył się udział aktywów największego banku w aktywach 10 banków, który wyniósł 11,9% w porównaniu z 17,4% w 1970 r., z kolei udział dziesiątego banku w 1980 r. wynosił 7,5%, a w 1970 r. 6,2%. Te dane wskazują na zmniejszanie się różnic w wielkości aktywów banków liderów.

4. Klasyfikacja największych banków światowych w 1990 r.

Począwszy od 1990 r. główną bazą ustalania pozycji rankingowej banków stała się wielkość kapitałów własnych I kategorii wyrażonych w dolarach amerykańskich, co zapewniło większą porównywalność prezentowanych danych i oceny zachodzących w ciągu lat zmian.

W tabeli 3 zaprezentowano ranking „The Bankera” na 1990 r. W rankingu 10 największych banków w 1980 r. po raz pierwszy znalazł się bank japoński – na 10 pozycji – Dai-Ichi Kangyo Bank. Natomiast na pozycjach 10 największych banków w 1990 r. znajdowały się głównie banki japońskie (6 banków) oraz europejskie – 2 banki brytyjskie, 1 francuski i 1 niemiecki. Po raz pierwszy wśród 10 banków nie

Tabela 3. 10 największych banków świata w 1990 r.

Lp.	Nazwa banku	Kraj	Kapitał I kat. (w mln dol.)
1	Sumitomo Bank	Japonia	13 357
2	Dai-Ichi Kangyo Bank	Japonia	12 322
3	Fuji Bank	Japonia	11 855
4	Credit Agricole	Francja	11 802
5	Sanwa Bank	Japonia	11 386
6	Mitsubishi Bank	Japonia	10 900
7	Barclays Bank	W. Brytania	10 715
8	National Westminster Bank	W. Brytania	9 761
9	Deutsche Bank	Niemcy	8 462
10	Industrial Bank of Japan	Japonia	8 184

Źródło: www.thebankerdatabase.com, za [Timewell 2010].

było banku amerykańskiego. Nie jest to najprawdopodobniej skutek zmiany kryterium rankingu z wielkości aktywów netto na wielkość kapitałów własnych I kategorii, ale wynik rosnącej światowej ekspansji banków japońskich pod koniec lat 80. Może świadczyć o tym także pozycja francuskiego banku Credit Agricole, który z pozycji 1 w 1980 r. spadł na pozycję 4, natomiast brytyjski Barclays Bank (w międzyczasie nastąpiła zmiana nazwy z Barclays Corp. na Barclays Bank) z pozycji 9 w 1980 r. spadł na miejsce 7 w 1990 r.; kolejny brytyjski bank – National Westminster Bank, który w rankingu w 1980 r. zajmował miejsce 11, 10 lat później przeskoczył 3 miejsca, zajmując pozycję 8. Niemiecki Deutsche Bank z miejsca 5 w 1980 r. spadł na miejsce 9 w 1990 r.

Średnia kapitału przypadająca na 1 bank pierwszej dziesiątki wyniosła 10,8 mld dol., co oznacza, że aż 6 banków dysponowało kapitałami wyższymi niż średnia. Kapitał największego banku, Sumitomo Bank, był 1,6 razy większy niż kapitał banku znajdującego się na 10 pozycji – Industrial Bank of Japan. Udział kapitałów Sumitomo Bank stanowił 12,3%, a Industrial Bank of Japan 7,5% kapitałów ogółem pierwszej dziesiątki banków w 1990 r. Różnice między kapitałami największych banków świata stawały się coraz mniejsze.

5. Klasyfikacja największych banków światowych według stanu na 2000 r.

O ile w rankingu z 1990 r. dominująca była pozycja banków japońskich, brakowało w czołówce banków amerykańskich, o tyle klasyfikacja za 2000 r. oznaczała powrót banków amerykańskich jako liderów. Podstawową przyczyną zmian był bolesna dla banków japońskich recesja gospodarcza w Japonii, jaka miała miejsce w latach 1993-1996 [Solarz 2001, s. 132]. Wśród 10 banków znalazły się 3 banki amerykańskie, 4 banki japońskie oraz 2 banki europejskie i 1 chiński. W tabeli 4 zaprezentowano ranking największych banków na 10 pierwszych pozycjach.

Tabela 4. 10 największych banków świata w 2000 r.

Lp.	Nazwa banku	Kraj	Kapitał I kat. (w mln dol.)
1	Citigroup	USA	47 698
2	Bank of America Corp.	USA	38 175
3	HSBC Holding	W. Brytania	28 533
4	Bank of Tokio-Mitsubishi	Japonia	26 018
5	Chase Manhattan Corp.	USA	25 503
6	Dai-Ichi Kangyo Bank	Japonia	23 525
7	Credit Agricole Groupe	Francja	23 335
8	Sakura Bank	Japonia	23 057
9	Fuji Bank	Japonia	22 653
10	Industrial and Commercial Bank of China	Chiny	21 918

Źródło: www.thebankerdatabase.com, za [Timewell 2010].

Rok 2000 zapisał się dużymi zmianami pierwszych pozycji w rankingu największych banków. Przede wszystkim dwie pierwsze pozycje zajęły banki amerykańskie: Citigroup oraz Bank of America Corp., które zajmowały czołowe pozycje w rankingu z 1980 r. – Citigroup miejsce 3, a Bank of America miejsce 2. Poza tym w grupie 10 banków znalazło się 5 notowanych w rankingu największych w 1990 r., czyli skonsolidowany Bank of Tokio Mitsubishi na pozycji 4, który jako Mitsubishi Bank zajmował 10 lat wcześniej pozycję 6, następnie kolejne japońskie banki: Dai-Ichi Kangyo Bank – obecnie miejsce 6, wcześniej miejsce 2, oraz Fuji Bank – obecnie pozycja 9, wcześniej 3, francuski Credit Agricole – miejsce 7, wcześniej 4. Dziesiątkę zamykał Industrial and Commercial Bank of China, podobnie jak w 1990 r. Łączne kapitały pierwszych dziesięciu banków wzrosły ponad 2,5-krotnie (2,6 razy) w stosunku do stanu z 1990 r., przy czym kapitał banku na pierwszej pozycji Citigroup wzrósł 3,6-krotnie w stosunku do kapitału Sumitomo Bank – na pierwszej pozycji w 1990 r.

Średnia kapitałów 10 banków w 2000 r. wyniosła 28 042 mln dol., a tylko 3 pierwsze banki miały kapitały własne na poziomie powyżej średniej. Udział pierwszej trójki banków stanowił ponad 40% kapitałów całej dziesiątki, przy czym lider Citigroup miał udział 17-procentowy. Udział banku na 10 pozycji był zbliżony do stanu z 1990 r. – 7,8%. Duża była także rozpiętość między bankiem na pozycji 1 i 10, która wskazywała, że kapitał I kategorii Citigroup był 2,17 razy większy niż Industrial and Commercial Bank of China.

6. Klasyfikacja największych banków światowych według stanu na 2010 r.

Prowadząc obserwacje dla 40-letniego okresu, należy stwierdzić, że największe zmiany zaszły w okresie 2000-2010. Ranking 10 największych banków w 2010 r. zobrazowano w tab. 5.

Główną zmianą jest brak w czołówce banków japońskich i wzmocnienie pozycji banków amerykańskich i europejskich. Ponadto reprezentowany od 20 lat bank chiński Industrial and Commercial Bank of China podniósł swoją pozycję z 10 miejsca na 7. Po raz pierwszy na wysokich pozycjach uplasowały się JP Morgan Chase & Co. (miejsce 2), Royal Bank of Scotland (miejsce 4), Wells Fargo & Co. (6 pozycja) oraz hiszpański Banco Santander (pozycja 9). Bank of America „przeskoczył”, po przejęciu banku inwestycyjnego Meryll Lynch [Larsen, Guerera 2008], dwa miejsca, plasując się w konsekwencji na miejscu 1 z kapitałem ponad 160 mld dol., natomiast Citigroup zajął w najnowszym rankingu pozycję 3 (spadając z 1 w 2000 r.), mimo iż jego kapitały wzrosły w ciągu tego okresu 2,7-krotnie. O dwa miejsca w dół przesunął się HSBC Holdings – z miejsca 3 na 5. Po dwudziestu latach w pierwszej dziesiątce znalazł się Barclays Bank (pozycja 10), a po trzydziestu BNP Paribas (pozycja 8).

Łączne kapitały 10 największych banków wzrosły w ciągu okresu 2000-2010 aż blisko 4-krotnie (3,94 razy), a kapitał lidera tego rankingu Bank of America – na zbliżonym poziomie (3,76 razy).

Tabela 5. 10 największych banków świata w 2010 r.

Lp.	Nazwa banku	Kraj	Kapitał I kat. (w mln dol.)
1	Bank of America Corp.	USA	150 388
2	JP Morgan Chase &Co.	USA	132 971
3	Citigroup	USA	127 034
4	Royal Bank of Scotland	W. Brytania	123 859
5	HSBC Holding	W. Brytania	122 152
6	Wells Fargo & Co.	USA	93 795
7	Industrial and Commercial Bank of China	Chiny	91 111
8	BNP Paribas	Francja	90 648
9	Banco Santander	Hiszpania	81 572
10	Barclays Bank	W. Brytania	80 587

Źródło: www.thebankerdatabase.com, za [Timewell 2010].

Średnia kapitału 10 banków wyniosła 110 413 mln dol., co stanowi, że kapitały powyżej średniej miało 5 pierwszych banków. Udział lidera Bank of America wynosił 14,5% kapitałów całej „10”, natomiast banku na pozycji 10 Barclays Bank – 7,2%. Kapitał Bank of America na miejscu 1 stanowił 1,99 kapitału Barclays Bank na pozycji 10.

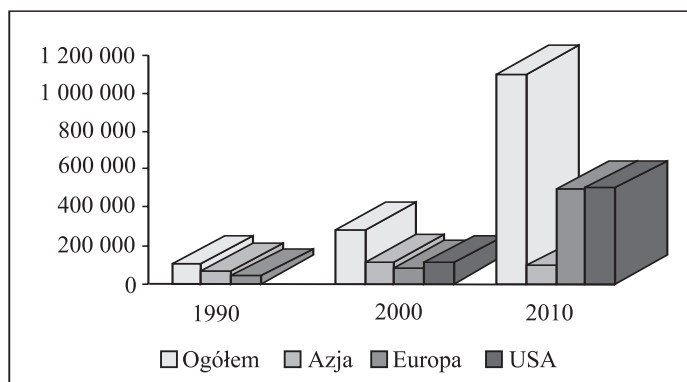
Warte uwagi wydaje się przytoczenie podziału znaczących instytucji finansowych obsługujących najbogatszych klientów na globalną ligę mistrzów, regionalną pierwszą ligę oraz małych wyspecjalizowanych graczy (klasyfikacja Maude'a) [Opolski, Potocki, Świst 2010, s. 203]. Zgodnie z tym podziałem w pierwszej dziesiątce największych banków świata w rankingu 2010 znalazły się banki zaliczane do globalnych gigantów (Citigroup, HSBC), ale także do regionalnej pierwszej ligi (BNP Paribas, Banco Santander, Royal Bank of Scotland, Barclays Bank).

7. Analiza porównawcza zmian pozycji banków pierwszej dziesiątki w badanych dziesięcioleciach

Ze względu na zmiany podstaw do oceny pozycji poszczególnych banków badanie przeprowadzono dla rankingu z lat 1990, 2000, 2010, w których przyjęto jako bazę porównawczą poziom kapitałów własnych I kategorii. We wcześniejszych rankingach bazą była suma aktywów netto (1970, 1980).

Na rysunku 1 przedstawiono kształtowanie się kapitałów własnych pierwszej dziesiątki największych banków według rankingu za 1990, 2000 i 2010 r. oraz reprezentowanego w tej dziesiątce kapitału pochodzącego z Ameryki (czyli USA jako jedynego przedstawiciela tego kontynentu w pierwszej dziesiątce), Europy i Azji.

Jak widać, kapitały ogółem pierwszej dziesiątki największych banków podlegały dynamicznemu wzrostowi, szczególnie w okresie 2000-2010. Suma kapitałów własnych pierwszej dziesiątki największych banków, według stanu z 1990, 2000

Rys. 1. Kapitały własne I kategorii pierwszej dziesiątki największych banków świata (w mln dol.) w latach 1990-2010

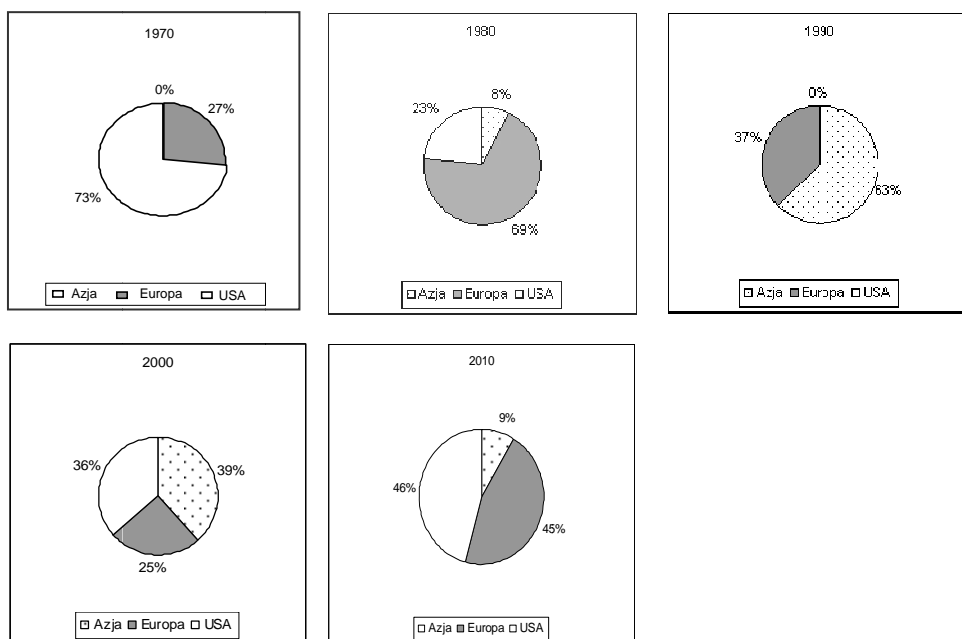
Źródło: opracowanie własne.

i 2010 r., zwiększyła się w 2000 r. o blisko 160% w stosunku do stanu z 1990 r., natomiast w 2010 r. o blisko 300% w stosunku do sumy kapitałów własnych pierwszej dziesiątki największych banków w 2000 r.

Duże zmiany zachodziły także w kapitałach banków zaliczanych do pierwszej dziesiątki rozpatrywanych w aspekcie regionu geograficznego pochodzenia tych banków. Kapitał banków azjatyckich w 2000 r. wzrósł o ponad 70% w stosunku do kapitału banków z Azji w 1990 r., a w 2010 r. obniżył się o 20% w stosunku do kapitału banków azjatyckich w pierwszej dekadzie 2000 r. W tym samym czasie kapitał banków europejskich wzrósł o ponad 90% w 2000 r. w stosunku do 1990 r., a w następnym „dekadowym” rankingu zwiększył się aż o prawie 550% (540,4%). W przypadku banków amerykańskich porównanie mogło być przeprowadzone tylko dla 2000 i 2010 r., ponieważ w rankingu z 1990 r. banki amerykańskie uplasowały się na pozycjach poniżej pierwszej dziesiątki. Kapitał banków amerykańskich w pierwszej dekadzie największych banków świata wzrósł w 2010 r. o ponad 350% w stosunku do 2000 r.

Interesującym porównaniem jest udział poszczególnych regionów w pierwszej dekadzie największych banków świata w kolejnych rankingach (niezależnie od przyjętych kryteriów klasyfikacji) dla okrągłych dziesięcioleci, co zostało zaprezentowane na rys. 2.

Diagramy z rys. 2 obrazowo przedstawiają zmiany, jakie zachodziły w kolejnych „okrągłych” latach w pierwszej dekadzie rankingów największych banków. W klasyfikacji na 1970 r. prawie $\frac{3}{4}$ pierwszej dziesiątki dotyczyło banków amerykańskich, reszta należała do banków europejskich. Od 1980 r. do pierwszej dziesiątki największych banków dołączyły banki japońskie, a od 2000 r. również bank chiński. Udział banków azjatyckich w poszczególnych rankingach był zróżnicowany: 8% w 1980 r., 63% w 1990 r., 39% w 2000 r. i 9% w 2010 r. Ekspansja banków japońskich pod

Rys. 2. Udział poszczególnych regionów świata w pierwszej dziesiątce największych banków świata
Źródło: opracowanie własne.

koniec lat 80. spowodowała, że w pierwszej dziesiątce rankingu 1990 r. znalazły się w zdecydowanej przewadze banki japońskie (63%) i europejskie (37%) z pominięciem banków amerykańskich.

Jednocześnie udział w pierwszej dziesiątce największych banków świata banków europejskich odznaczał się największą względną stabilnością i systematyczną dynamiką wzrostu, poza rekordowym 1980 r. z udziałem 69-procentowym. Miano-

Tabela 6. Kraje pochodzenia i liczba banków notowanych w pierwszej dziesiątce banków światowych

Kraj	1970	1980	1990	2000	2010
USA	7	2	0	3	4
Japonia	0	1	6	4	0
Chiny	0	0	0	1	1
W. Brytania	2	1	2	1	3
Francja	0	4	1	1	1
Niemcy	0	2	1	0	0
Włochy	1	0	0	0	0
Hiszpania	0	0	0	0	1

Źródło: opracowanie własne.

wicie udział banków europejskich kształtował się na poziomie 27% w 1970 r., 37 % w 1990 r., 39 % w 2000 r. i 45 % w 2010 r.

Można przypuszczać, że zwiększenie udziału banków amerykańskich w rankingu z 2010 r. wynikało w dużej mierze z dofinansowania tych banków przez państwo w celu niwelowania skutków kryzysu finansowego z lat 2007-2008. Porównaniu poddano także „reprezentację” poszczególnych krajów wśród dziesiątki największych banków świata w badanych latach, co zostało zaprezentowane w tab. 6.

Jak wynika z zestawienia, najsilniejszą pozycję ma Wielka Brytania. Banki brytyjskie w każdym badanym rankingu były klasyfikowane na pozycjach pierwszej dziesiątki. W dalszej kolejności są Francja i USA, których banki nie wystąpiły w pierwszej dziesiątce w jednym rankingu: banki francuskie w 1970 r., a banki amerykańskie w 1990 r. „Nowymi obecnymi” w pierwszej dziesiątce największych banków świata są Chiny (ranking 2000 i 2010) oraz Hiszpania (ranking 2010).

8. Zakończenie

Z porównania rankingów w poszczególnych początkach dziesięcioleci, poczynając od pierwszego rankingu w 1970 r., można wyprowadzić kilka istotnych spostrzeżeń co do największych potęg w bankowości światowej, rozwoju systemu bankowego i etapów jego spowolnienia lub zdynamizowania w postaci tempa wzrostu kapitałów własnych I kategorii czy też przeobrażeń zachodzących w gospodarce światowej (np. wzrost pozycji najpierw japońskich, a następnie chińskich banków jest potwierdzeniem ekspansji gospodarczej regionu azjatyckiego).

Badanie potwierdziło także duże znaczenie rankingu „The Bankera” w ocenie sytuacji bankowej na świecie oraz w traktowaniu tego rankingu jako bazy odniesienia dla rankingów lokalnych i krajowych.

Literatura

- Alexander P., *Top World Banks 2010*, www.thebanker.com/news.
- Brzozowska K., *Reperkusje kryzysu finansowego w USA w polskim systemie bankowym*, [w:] Zeszyty Naukowe US nr 548, Ekonomiczne Problemy Usług nr 38 „Finanse i Praktyka 2009. Bankowość”, Szczecin 2009.
- Iwanicz-Drozdowska M. (red.), *Kryzysy bankowe. Przyczyny i rozwiązania*, PWE, Warszawa 2002.
- Larsen P.T., Guerera F., *Never glad confident morning again? Fears for finance as investment banks implode*, „Financial Times” 28.09.2008.
- Mikita M., *Nowa rola rynku finansowego w gospodarce światowej*, [w:] *Globalne rynki finansowe w dobie kryzysu*, red. J.L. Bednarczyk, D.I. Bukowski i J. Misala, CeDeWu.pl, Warszawa 2009.
- Nawrot W., *Globalny kryzys finansowy XXI wieku. Przyczyny, przebieg, skutki, prognozy*, CeDeWu.pl, Warszawa 2009.
- Opolski K., Potocki T., Świśt T., *Wealth Management. Bankowość dla bogatych*, CeDeWu.pl, Warszawa 2010.

- Solarz J.K., *Międzynarodowy system finansowy. Analiza instytucjonalno-porównawcza*, Biblioteka Menedżera i Bankowca, Warszawa 2001.
- Szambelańczyk J. (red.), *Globalny kryzys finansowy i jego konsekwencje w opiniach ekonomistów polskich*, Związek Banków Polskich, Warszawa 2009.
- The Banker Database*, www.thebankerdatabase.com/static/index.
- Timewell S., *New world order*, www.thebanker.com, lipiec 2010.
- Timewell S., *Window on the world*, „The Banker” 1, 2006.

RETROSPECTIVE EVALUATION OF CHANGES IN TOP WORLD BANKS RANKINGS

Summary: The aim of the paper is to evaluate changes in the first ten biggest world banks ranked annually by the Banker. The Banker sets places for top 1 000 world banks taking into account as the main criterion the amount of first class equity capital. The research covered rankings from the beginning of each decade starting from the first ranking in 1970, and next 1980, 1990, 2000 and 2010. The first ten positions, different indeed, depending on the economic and financial situation on the market, were taken by American, British, French, German and Japanese and Chinese banks. This year Spanish bank Santander has also been qualified in the top 10 banks.